

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

9. Realismus

Pracovní list 9A

1. Vysvětlí pojmy

- ✓ kritický realismus
- ✓ typický hrdina
- ✓ objektivita
- ✓ tabuizovaná témata
- ✓ pozitivismus
- ✓ naturalismus
- ✓ román
- ✓ psychologický román

2. Doplně do textu chybějící slova

Hlavními postavami románů anglického Ch. Dickense jsou bez domova, např., nebo Je také autorem humoristického románu

Cyklus románů Lidská komedie zachycující francouzskou společnost 1. pol. 19. st. napsal

Ústřední trilogii cyklu tvoří romány, a

Téma nevěry řeší ve svém díle Francouz, ale také slavný ruský spisovatel v románu V románové epopeji Vojna a mír se vrací do období válek.

3. Ke jménu hlavní postavy dopiš název díla a jméno autora

- ✓ Raskolnikov
- ✓ Chlestakov
- ✓ Napoleon
- ✓ Jan Sladký Kozina

4. Ukázky a úkoly

A

„Vnikla jsem dokonale do tajemství toho, co se stalo tomuto starému výrobcí nudlí. Myslím, že si vzpomínám, že tento Foriot ...“

„Goriot, paní vévodkyně.“

„Ano, tento Moriot byl za revoluce předsedou své sekce; byl zasvěcen do tajemství pověstné drahoty a založil své jmění tím, že tehdy prodával mouku desetkrát dražší, než zač ji koupil. (...) Nuže, a ten Lorient, který prodával zrní těm hrdlořezům, měl jen jedinou vášeň. Zbožňuje prý své dcery. Nejstarší usadil do paláce Restaudů a druhou pověsil na krk baronu de Nucingen, bohatému bankéři, který dělá royalistu.“

1. Uveď **název** díla a **jméno** autora.
2. Charakterizuj **hlavní postavu**.
3. Jaký je **vztah** otce k dcerám a dcer k otci?
4. Co dává vévodkyně najevo tím, že **plete jméno** hrdiny?
5. Zařaď dílo, ze kterého je ukázka, do **kontextu** celé autorovy tvorby.

B

Chlestakov: Ano, píšu taky do novin. Už jsem toho napsal strašně moc: „Figarova svatba“, „Robert ďábel“, „Norma“. Já už si ani všechny tituly nepamatuju. A to všechno jen tak – levou rukou: já ani psát nechtěl, ale to víte: divadelní ředitelé! Pořád na mne: „Prosím tě, kamaráde, napiš něco a napiš!“ Tak jsem si řekl: „Pro mne a za mne – napíšu!“ A tak jsem to, myslím, za jeden večer všechno napsal – všichni překvapením jen mrkali. U mne se nápady jen rojí.

Anna Andrejevna: A Robinson Crusoe – to je asi taky od vás?

1. Vytvoř k textu **otázky**.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

9. Realismus

Pracovní list 9B

Božena Němcová: Babička

1. Ukázky a úkoly

A

Božena Němcová: Babička

Dávno, dávno již tomu, co jsem posledně se dívala do té milé mírné tváře, co jsem zulíbala to bledé líce, plné vrásků, nahlížela do modrého oka, v němž se jevílo tolik dobroty a lásky; dávno tomu, co mne posledně žehnaly staré její ruce! – Není více dobré stařenky! Dávno již odpočívá v chladné zemi!

Mně ale neumřela! – Obraz její obtisknut v duši mé s veškerou svojí barvitostí, a dokud zdráva zůstane, dotud bude žít v ní! – Kdybych štětcem mistrně vládnout znala, oslavila bych tě, babičko milá, jinak; ale nástin tento, perem kreslený – nevím, nevím, jak se komu zalíbí!

Ty jsi ale vždy říkala: „Není na světě člověk ten, aby se zachoval lidem všem.“ Dost na tom, když se najde jen několik čtenářů, kteří o tobě s takovou oblibou číst budou, s jakou já o tobě píšu.

1. Z jaké **části** díla je ukázka?
2. Charakterizuj **hlavní postavu** knihy.
3. Vysvětli pojem **typický hrdina**.
4. Jmenuj **další postavy** knihy, jaký mají vztah k hlavní hrdince?
5. Urči **romantické a realistické** prvky v knize.
6. Zařaď dílo do **kontextu života a tvorby** B. Němcové.
7. Uveď **synonyma** ke slovům v textu: *jeví se, dotud, znát*.
8. Vypiš **eufemismus**.
9. Vypiš příklad **inverze**.
10. Najdi v textu **rčení** a vysvětli jeho význam.
11. Jaký **význam** má slovo *žehnat*? Kde bychom našli definici?
12. Vytvoř **7. pád č. mn.** slov *oko* a *ruce*.
13. Dokaž, že je slovo *oko* **mnohovýznamové**. Jaké jsou **odlišnosti ve skloňování** u různých významů?
14. Vlastními slovy formuluj hlavní **jádro sdělení** textu.

B

Věra Kurdrnová: Dobrodružství s Babičkou

Již dříve byla známa základní odpověď, že živou předlohou Babičky byla Magdaléna Čudová, provdaná Novotná. Její dcera Tereza, sloužící už od dětství ve Vídni, provdala se ve čtrnácti letech za panského štolbu Pankla. Podnětem k uzavření tohoto sňatku čtrnáctileté těhotné Terezy Novotné bylo tehdy právě očekávané, ale nevídané narození největší české spisovatelky. Už sama tato skutečnost, kterou taktně přecházejí čítanky, je velmi důležitá pro formování pozdější spisovatelky, protože Tereza Panklová nikdy nezapomněla na strach z možného ponížení, který čekal svobodnou matku v cizí Vídni. Zdá se, že vztah malé Barunky k babičce byl do jisté míry i kompenzací vztahu dítěte k matce.

1. Postihni **souvislost** mezi oběma ukázkami.
2. Přiřaď text k **funkčnímu stylu**, dolož na konkrétních textových pasážích.
3. Jaký je převládající **slohový postup**?
4. Odhadni pravděpodobný **účel** textu.
5. Analyzuj **syntaktickou stránku** textu.